

VIJFDE ZONDAG

Vol(k) van hoop: Sta op uit verstarring en ga verder

Welkom

Jezus beroert het hart
van heel de gemeenschap.
Zijn uitleg van de tien woorden
klinkt ongehoord nieuw.
Hij zet mensen in beweging en
doorbreekt hun verstarde ideeën

Mensen die openstaan voor nieuwe inzichten
geven opnieuw kansen aan de overspelige vrouw
en aan farizeeën en schriftgeleerden
die als een overspelige vrouw
macht en bezit verkozen boven
de trouw aan het woord van de Ene.

Versteende ideeën zullen wij moeten vergruizen
willen wij een antwoord vinden op problemen
als migratie en klimaatverstoring.
Wij staan niet langer boven de natuur,
maar maken er wezenlijk deel van uit.
Wij verlaten het economisch groeimodel
voor een duurzame circulaire economie.
Boeren in Burkina Faso gaan ons hierin voor.
Zij schakelden over
naar agro-ecologische landbouw.

Welkom in de naam van de Vader-moeder, Zoon en Heilige Geest

Lied: HOOR. MAAR IK KAN NIET HOREN (tekst: Huub Oosterhuis; muziek: Antoine Oomen)

Hoor. Maar ik kan niet horen.
Mijn oren dichtgestopt.
Mijn adem opgekropt.
Mijn hart van leegte zwaar.
Ik ben nog niet geboren.
Ik ben niet ik. Niet waar.

Hoor. Maar ik wil niet horen.
Zou ik uw woord verstaan,
Ik moest uw wegen gaan,
U volgen hier en nu.
Ik durf niet zijn geboren
En leven toe naar U.

Hoor, roept Gij in mijn oren
En jaagt mijn angst uiteen.
O stem door merg en been
Verwek mij uit het graf,
Uw mens opnieuw geboren –
O toekomst, laat niet af.

Gebed om ontferming

Toon ons uw weg, Ene,
God van toekomst en verlangen.
Ga dwars door de woestijn.
Maak de wereld nieuw.
Maak ons zacht, overdonder ons niet.
Schrijf uw woorden in ons hart.
Keer ons om, geef richting aan ons leven.
Laat niemand achter.

De Ene maakt waar wat voor ons onmogelijk lijkt.
Op zijn woord kunnen we vertrouwen.
Hij heeft ons gezocht en gezien,
zoals de opgaande zon aan de hemel.
Hij is ons verschenen
toen we in duisternis waren
in schaduw van dood.
Hij zal onze voeten richten
op de weg van de vrede.

Openingsgebed

U, Enige die bij de uittocht een weg baande door het onstuimige water en een legermacht neersloeg
om mensen te bevrijden uit slavernij.
U bent ook nu bij machte de toekomst te openen.
Laat ons niet omkijken naar wat we achterlaten aan verslavende, waardeloze dingen
maar richt onze blik op wat U met ons voorheeft:
zorg en aandacht voor de meest kwetsbaren,
een openbloeiende natuur, bestemd voor ieder.
Beloftevol land om bij elkaar te wonen.
Dat het komen mag! Amen

Eerste lezing: Jes. 43, 16-21 – Een weg door de steppe, een rivier door de woestijn zijn de belofte dat nieuw leven mogelijk is.

Ik ben de Heer, die voor jullie een pad door de zee maakte. Ik stuurde het leger van de Egyptenaren achter jullie aan, met hun paarden en wagens. Maar door mij vielen ze allemaal op de grond. Ze stonden niet meer op. Het hele leger verdween, als een kaars die opbrandde. Maar denk niet alleen aan wat er gebeurd is. Kijk niet alleen terug naar het verleden. Want ik ga iets nieuws doen. Het is zelfs al begonnen, heb je het niet gemerkt? Ik maak een weg door de woestijn, en ik laat er rivieren stromen. De dieren in de woestijn zullen mij eren, omdat ik voor water zorg. En ook jullie zullen water kunnen drinken. Want jullie zijn het volk dat ik uitgekozen heb. Jullie zijn het volk dat ik gemaakt heb. En jullie zullen aan iedereen vertellen hoe machtig ik ben.'

Lied: Blijf niet staren op wat vroeger was (Bernard Huijbers)

Blijf niet staren op wat vroeger was.

Sta niet stil in het verleden.

Ik, zegt Hij, ga iets nieuws beginnen, het

is al begonnen, merk je het niet? (2x)

Evangelie: Joh. 8, 1-11 – De overspelige vrouw houdt farizeeën en schriftgeleerden een spiegel voor: hun manier van leven wordt in vraag gesteld. (Bewerking: C. LETERME)

Het was nog vroeg in de morgen toen Jezus weer in de tempel kwam. Veel mensen kwamen naar hem. Hij ging zitten en gaf hen les. Toen kwamen er Schriftgeleerden en Farizeeën met een vrouw. Men had haar betrappt met een andere man. Ze brachten haar voorhem en zeiden: 'Meester, deze vrouw is betrappt met een andere man. In de wet van Mozes staat dat we zo'n vrouwen moeten stenigen. Wat vind je daarvan?' Daarmee wilden ze Jezus 'vangen', om Hem te kunnen aanklagen. Jezus boog zich voorover en begon met zijn vinger op de grond te schrijven. Maar ze bleven aandringen: 'Meester, wat vind je daarvan?' Jezus keek op en zei: 'Wie van jullie zonder zonde is, moet maar de eerste steen op haar werpen.' Weer boog Hij zich voorover om op de grond te schrijven. Na die woorden gingen ze weg, de een na de ander, de oudsten het eerst. Zo kwam het dat Jezus alleen achterbleef met de vrouw. Hij keek op en vroeg: 'Waar zijn ze gebleven, mevrouw? Heeft niemand u veroordeeld?' 'Nee, Heer, niemand', antwoordde ze. Dan zei Jezus: 'Ik veroordeel je ook niet. 'Ga nu en zondig voortaan niet meer.'

DUIDING: De preek uit de liturgiemap BD, door Jef geschreven, heeft ons geïnspireerd.

Blijf niet staan bij wat eertijds is gebeurd, denk niet terug aan het verleden. Zie, Ik ga iets nieuws verrichten, nu ontkiemt het – heb je het nog niet gemerkt?" Jes 43,18-19a. De lezingen dagen ons uit platgetreden paden te verlaten en out-of-the-box te denken. Dit wordt in onze tijd steeds moeilijker. Onze informatiegaring wordt via internet en sociale media gestuurd door algoritmen. Zo ontvangen we steeds meer van hetzelfde en worden wij in ons denken bevestigd.

Ook in ons taalgebruik zitten wij in een heersend denken gevangen.

Welke woorden gebruiken wij? Hoe kijken wij naar de wereld? Woorden onthullen onze overtuiging, hoe wij de wereld zien. Mensen zien wij steeds meer als een kostenpost. Bij het aanleggen van wegen spreken we van investeringen. Uitgaven voor onderwijs, geestelijke gezondheidszorg, welzijn enz. zien wij niet als investering, maar als kost. De loonkost van de arbeider, de kost van het armoedebelaid, de kost van het asielbeleid. "De eerste keus" was een tv- programma in de verkiezingsperiode. Politici zaten in een arena met vijftig jongeren. Een van hen sprak over de maatschappelijke kost van vluchtelingen. Een jonge Syrische vluchteling stelde deze zienswijze in vraag. Waarom wordt er nooit gesproken over onze bijdrage aan de samenleving?

Jef heeft een paar voorbeelden gegeven van mensen die de mainstream-gedachten doorbreken en die ons radicaal nieuw leren denken. Zo heeft hij het over Grace Blakeley en haar boek "Aasgierkapitalisme". Daar legt zij uit dat Rusland een planeconomie kende en het Westen een vrijemarkteconomie. Maar in werkelijkheid is de vrijemarkteconomie een planeconomie van de superrijken. Denken we maar aan Elon Musk, Jef Besos, Sundar Pichai en Mark Zuckerberg. Zij roept op tot een fundamentele hervorming van de systemen die armoede veroorzaken en bestendigen.

Een tweede voorbeeld vindt Jef in het boek "Handicap", een bevrijding van Anaïs Van Ertvelde. Zij analyseert hoe de maatschappij met handicap omgaat: als iets dat moet worden genezen of gecorrigeerd. Zij pleit om het te zien als diversiteit. Ze roept op tot verandering van perspectief.

Ook Jezus denkt out-of-the-box.

De Farizeeërs en Schriftgeleerden zijn het niet met hem eens. Zij gaan de confrontatie aan en brengen een overspelige vrouw tot bij hem. Zal Jezus de Wet van Mozes toepassen?

Maar Jezus keert de rollen om. Hij houdt hen een spiegel voor. Zijn zij niet de overspelers? Zij verlieten de weg van de Ene door goden van macht en geld te dienen. Armen en weduwen bleven in de kou. De tien woorden werden vergeten, werden niet gedaan.

Voor Jezus is "Ik zal er zijn" de naam van de Ene, God-Bevrijder. Deze roept mensen steeds opnieuw op om out-of-the-box te denken. Doe meer dan analyseren. Sta op uit een verstand en gevangen denken. Ga een weg van leven. Het verhaal over de overspelige vrouw is hiervan een prachtige illustratie. Zowel de vrouw als de Schriftgeleerden krijgen een nieuwe kans. Zo beroert hij iedereen en zet iedereen in beweging,.

Laten we ook onze versteende denkpatronen vergruizen. Voorzien in de behoeften van alle mensen binnen de draagkracht van onze levende planeet, vraagt om een verandering van bewustzijn. Duurzaamheid wordt belangrijk. Laat ons daarom het groeidenken verlaten en overschakelen op een circulaire economie. De mens staat niet langer boven de natuur maar is er wezenlijk deel van. En laten wij de ontwikkeling van mensen niet langer als een kost, maar als een investering zien.

Nieuw leven onthult. Het is door geen enkele macht te stoppen. Boeren in Burkina Faso zijn niet op hun door pesticiden vervuilde grond blijven zitten. Zij zochten biologische alternatieven. CNABio - Burkina Faso, partner van Broederlijk Delen, promoot en ondersteunt deze kleine producenten. Hun biologische en agro-ecologische landbouwpraktijken dragen bij aan het behoud van natuurlijke hulpbronnen door het verminderen van watervervuiling en het verhogen van de bodemvruchtbaarheid.

Muziek: Voices of angels, Hildegard von Bingen

(https://www.youtube.com/watch?v=v6qFCYRQKVA&ab_channel=nicorobokun)

Symbolmoment: een gieter vol water!

Met Broederlijk Delen willen we samen succes oogsten.

We slaan de hand aan de ploeg en zaaien hoop op een betere en een gezondere wereld waar elke mens toekomst vindt.

We drukken onze wil tot verandering uit door de sproeier met verboden pesticiden van de vogelverschrikker weg te nemen. **In de plaats brengen we een gieter vol water!**

We bidden dat we standvastiger mogen geloven dat het onmogelijke mogelijk is en water van woestijn vruchtbaar land kan maken. Dat veerkracht en creativiteit ons uit verstarring doen opstaan om te werken aan een rechtvaardige wereld.

Geloofsbelijdenis: IK ZAL NIET GELOVEN (Dorothee Sölle)

Ik zal niet geloven in het recht van de sterkste,
in de taal van de wapens, in de macht der machtigen.

Maar ik wil geloven in het recht van de mens,
in de open hand, in de geweldloosheid.

Ik zal niet geloven in ras of rijkdom,
in voorrechten, in de gevestigde orde.

Maar ik wil geloven dat alle mensen mensen zijn,
dat de orde van het onrecht wanorde is.
Ik zal niet geloven dat ik verdrukking kan bestrijden,
als ik onrecht laat bestaan.
Maar ik wil geloven dat recht één is hier en daar,
dat ik niet vrij ben zolang één mens slaaf is.
Ik zal niet geloven dat liefde begoocheling is,
vriendschap onbetrouwbaar en alle woorden leugens zijn.
Maar ik wil geloven in de liefde die verdraagt,
in de weg van mens tot mens, in een woord dat zegt wat het zegt.
Ik zal niet geloven dat oorlog onvermijdelijk is en vrede onbereikbaar.
Maar ik wil geloven in de kleine daad,
in de macht der goedheid, in de vrede op aarde.

Voorbeden -

acclamatie: Blijf niet staren

Laten we ruimte geven aan onze diepste bekommernissen.

Wij vragen U, maak ons ontvankelijk voor uw spreken vandaag.
Doe ons kijken in uw spiegel om te zien of onze inzet gaat naar waar het echt op aan komt: de realisatie van uw tien woorden. Maak ons tot mensen die oude zekerheden kunnen loslaten en openstaan voor wat komen gaat.
Accl. Blijf niet staren

Wij vragen U voor de partnerorganisaties van Broederlijk Delen, zoals CNABio in Burkina Faso, dat hun vormingsinitiatieven renderen en dat ze vrouwen ondersteunen om op een agro-ecologische manier te tuinieren. Dat zij steeds meer boeren kunnen overtuigen om giftige pesticiden te vervangen door biologische alternatieven.
En dat zij verder invloed kunnen uitoefenen op beleidsmakers.
Accl. Blijf niet staren...

Offerlied: Geproefd, geleefd, herkend worden (Kris Gelaude, F. Malfliet)

Geen ander brood dan wat door onze handen gaat.
Geen ander woord dan wat aan mensen adem geeft.
Uw liefde wil geproefd, geleefd, herkend worden.
Zo'n God zijt Gij, onnoembare liefde.

Geen ander licht dan dat in onze ziel gelegd.
Geen and're kracht dan zout van deze aarde zijn.
Uw liefde wil geproefd, geleefd, herkend worden.
Zo'n God zijt Gij, een levende nabije.

Geen and're weg dan die door Jezus werd gegaan.
Geen ander vuur dan aangeblazen door zijn Geest.
Uw liefde wil geproefd, geleefd, herkend worden.
Zo'n God zijt Gij, Gij eeuwige getrouwe.

Tafelgebed: Een spiegel van gerechtigheid (Jef Wauters 22 maart 2025)

Een spiegel van gerechtigheid

Een stem uit het vuur,
vol passie voor het leven,
richt zijn woord tot ons.

Blijf je verzetten
tegen onrecht, solidair
met de minste mens.

Ga naar machtigen,
en hou hen een spiegel van
gerechtigheid voor.

Dat doen ook vluchtelingen
die bij jullie aankloppen,
gemeenschappen uit het Zuiden
waar jullie je gif dumpen.

Kijk in de spiegel
die zij voorhouden en wees
verantwoordelijk.

Breek door versteende
denkpatronen, sta op uit
elke verstarring.

Brood en wijn gedeeld,
macht onder ieder verdeeld,
leven in vrede.

Middelen voldoen
aan behoeften van mensen
niet meer aan de macht.

Een welvarende,
veilige en duurzame
samenleving.

Wij nemen de tijd
om op te staan uit de dood
veertig dagen lang.

Vieren zullen wij
onze uittocht, het Paasfeest,
onze opstanding.

Onze vader die in het diepste van uw mensen zijt

Communie:

Wie het brood breekt, ontsteekt een vuur van liefde, een ontembaar engagement. Wie het brood breekt overschrijdt elke grens, vindt en ontmoet de ander, verbindt alle mensen op aarde tot één wereldgemeenschap

Muziek: A feather on the breath of God, Hildegard von Bingen
(https://www.youtube.com/watch?v=MefFIQWjNd8&ab_channel=MTitterington)

Bezinning na de communie: Herinnering (Carlos Desoete)

Herinnering
is het radicale weigeren te vergeten,
is het taaie vechten tegen de verstrooiing
van alleen maar hier en nu.

Is wat ooit aan jou gebeurde,
wortel laten schieten
in je diepste binnenste;
puzzelstukken samenrapen
van goede en minder goede ervaringen,
en ze beklijven laten
tot ze eigen vlees en bloed worden,
tot ze kracht en richtsnoer zijn
voor de weg van morgen.

Is het steeds opnieuw herhaald refrein van
wie en wat je ooit gemaakt heeft
tot de mens die je nu bent.

Is ook geworteld willen staan
in het eindeloos verhaal van mensen
die voor jou de weg hebben geëffend,
en van die van God
die aan die weg zijn Naam heeft gegeven.
Redding. Toekomst.
Recht en vrede.
Leven. Ondanks de dood.
Voorbij de dood.

Zo geraken we vol van hoop,
zo worden we volk van hoop.

Slotgebed

De misstappen van mensen
beitel je niet in steen,
maar schrijf je in het zand
zodat ze kunnen verwaaïen.
God, zo gaf uw zoon Jezus aan ieder de kans
om zich te herpakken.
Vooruitkijken,
niet halsstarrig vasthouden
aan wat ons kluistert aan een slecht verleden.
Zo mogen wij op weg gaan,
elke dag een beetje dichterbij Pasen

Zending en zegen

We krijgen de belofte dat nieuw leven mogelijk is.
Mensen kunnen kiezen om te werken aan een rechtvaardige samenleving.

Daartoe worden we op weg gezet!

Moge de Heer, de Ene, ons gaande houden.

Moge Hij ons zegenen en in ons laten groeien de toekomst die vandaag begint.

In de naam van de Vader-Moeder, Zoon en Heilige Geest

Slotlied: Er kan hier wat veranderen (Carlos Desoete)

We hebben een probleem met een systeem waar mensen worden uitgesloten.

Al winst en macht wat telt, 't is erg gesteld: we zien de kloof steeds meer vergroten.

De groei die slaat op hol. De maat is vol. We zoeken daarom bondgenoten.

REFR: Er kan hier wat veranderen in denken, doen en handelen, de hele wereld kan gered met elke stap door ons gezet.

We leggen ons niet neer, gaan in 't verweer; de actie zet ons in beweging. En samen, ja dat werkt, het maakt ons sterk en vastberaden in de kering. Want delen dat doet goed, het vraagt veel moed om door te gaan voor herverdeling.

REFR: Er kan

Wij brengen volk bijeen, tot iedereen in waardigheid erbij mag horen. Met partners wereldwijd, dezelfde strijd, door hoopvol elkaar aan te sporen. De daad moet bij het woord, kom mee aan boord, want samen sterk is onze keuze.

REFR: Er kan

Mededelingen:

- 13/4 Palmzondag om 10:30; Witte Donderdag om 20 uur, Goede Vrijdag om 20 uur en Paaszaterdag om 20 uur.
- Orgelmarathon 'Pleidooien voor vrede' – 26 april 12u-24u in de vredeskerk Leuven (St. Michielskerk)
- PETITIE TEGEN HERBEWAPENING VAN EUROPA: "800 miljard euro extra voor wapens. We hebben niet meer wapens nodig. We hoeven ons niet voor te bereiden op meer oorlogen. Wat we nodig hebben is een heel ander plan: echte, sociale, ecologische en gemeenschappelijke veiligheid voor Europa en voor de wereld." We nodigen alle organisaties uit om zich aan te sluiten en deel uit te maken van deze beweging: Against ReArm Europe! Join us! Link: stoprearm.org
- Kunst uit Gaza in Leuven Tijdelijke tentoonstelling 'Gaza Remains the Story' Van 31 maart tot 25 april 2025 kan je in de inkomhal en passerelle 1ste verdieping van het hoofdgebouw Faculteit Sociale Wetenschappen, Parkstraat 45, 3000 Leuven de pop-up tentoonstelling "Gaza Remains the Story" bezoeken. Historische informatie, persoonlijke getuigenissen, foto's en grafische kunst vertellen een verhaal over de ervaringen, aspiraties en eigenheid van de stad Gaza en haar bewoners.
- **Getuigenis van Souleyman Youghbare**, agronoom in biologische landbouw en partner van Broederlijk Delen, getuigt op "Portie Gemeng" deskundig, geëngageerd en aangrijpend over de hemeltergende desastreuze gevolgen van de verkoop van pesticiden in Burkino Faso. Deze week was het 43 ° in Burkina. De natuur verwoestijnt. De politiek is corrupt. L'or blanc, katoen et l'or jaune worden door multinationals geëxploiteerd. Opbrengsten verlaten het land. Corrupte politici delen in de winsten. De bevolking verpaupert, wordt tegen elkaar opgezet. Vanaf 2015, sinds de volksopstand, accumuleerde agressie en infiltreert terroristische bendes. Immense vluchtelingenstromen verlieten hun regio, een zuidwaartse volksverhuizing waar mensen nu nog in ellendige kampen verblijven. Mensen sterven van honger. Sinds 2020 kwam er een betere regering. 74 % van het territorium werd heroverd op de rebellen. Mensen keerden terug naar hun dorpen. Scholen werden heropend. 105 membres van agro-ecologie NGO's werken aan biolandbouw met sociale onderbouw, gesteund door Broederlijk Delen. Sensibilisatie en informatie van de bevolking inzake landbouw en omgeving met de lokale gemeenschappen en de teruggekeerde ontheemden. Een systeem wordt uitgewerkt voor

beleidsbeïnvloeding. Wereldwijd zijn 385 miljoen mensen geïntoxiceerd door pesticiden jaarlijks. 95% zijn Afrikanen. Door analfabetisme geloven mensen dat pesticiden goed zijn. Ze wassen hun handen niet na gebruik, vooral vrouwen en kinderen worden getroffen door miskramen en misvormingen. Dokters publiceren die gegevens niet onder druk van multinationals. Etiketten zijn in een vreemde taal nl. Engels. Mensen kennen het gevaar niet. Lege gifbussen worden aan kinderen als drinkbus meegegeven. Kinderen lopen achter sproeiende moeders aan. Pesticiden voor katoen worden op groenten gebruikt. Bespoten groenten worden dadelijk verkocht en gegeten met dood van families als gevolg. Deze illegale producten worden verspreid door corrupte politici en een zwak juridisch systeem. Multinationals financieren de kiescampagnes. Souleymane Yougbare vraagt onze steun om de praktijken van de verkoop van pesticiden te stoppen. Zij ontwikkelden biologische alternatieven en vormen reeds een internationaal Afrikaans netwerk om dit van hun regeringen af te dwingen. Samen geraken we veel verder. Souleymane rekt op onze steun. Teken de petitie tegen de productie van pesticiden.

- **Extra info uit de duiding van Jef** (zie website ademtocht)